

Valtuustoaloite erityisen vanhemmuuden tuen kehittämiseksi

THL:n mukaan lastensuojelutyötä tekevät saattavat kokea kehitysvammaisuuden ja siihen liittyvät kuntoutus- ja tukitoimet vieraina, samoin kuin kehitysvamma-alan työntekijät eivät välttämättä tiedä tarpeeksi perheiden avohuollon tukitoimista. On tärkeää, että eri alojen ja palveluiden välillä on riittävää yhteisymmärrystä ja yhteistyötä, kehitysvammaiset lapset ja vanhemmat saavat tarvitsemansa avun ja tuen. Palveluiden tulee myös toimia hyvin yhteen: pahimmillaan tueksi tarkoitettu toiminnasta voi tulla jälleen yksi lisätaho, jonka kohtaamiseen perheen pitää järjestää aikaa muun arjen pyörittämisen lisäksi.

Lapsiasiainvaltuutettu on lausunut pitävänsä ensiarvoisen tärkeänä, että kaikkien lasten perheille varmistetaan riittävät palvelut, etuudet ja tuki kotona asumiseen. Toisaalta silloin, kun kotona asuminen ei ole mahdollista, tarjolla tulisi olla asumismuoto, joka yhdistää esimerkiksi kehitysvammaosaamisen sekä lastensuojelun asiakkuuden erityispiirteet. Vaikka lapsiasiainvaltuutetun lausunto koskee ensisijaisesti kehitysvammaisten lasten perheitä, myös eri tavoin vammaisten vanhempien perheitä tulisi koskea sama periaate.

Kuten kaikkien tukea tarvitsevien kohdalla, on inhimillisesti järkevää sekä taloudellisesti ja byrokraattisesti halvempaa tarjota tukea varhaisessa vaiheessa. Erityisen kalliiksi tulee esimerkiksi sijaishuolto verrattuna kotiin tarjottavaan lastenhoitoapuun. Hyvinvointialueella tulee varmistaa, ettei yhdenkään perheen kohdalla päädytä huostaanottoon siitä syystä, ettei kehitysvammaisen vanhempi saa riittävää tukea lastensa hoitoon ja kasvatukseen. Tähän liittyy hyvinvointialueetasolla muun muassa viranomaiskäytäntöjen ja palveluohjauksen selkeyttäminen, etuuksista ja palveluista tiedottamisen kehittäminen sekä kotipalvelun, lyhytaikaishoidon ja muun arjen tuen saatavuuteen panostaminen. Lisäksi lastensuojelussa olisi hyvä olla vammaisuuteen liittyvää osaamista ja vammaispalveluissa lapsiperheiden sosiaalityön osaamista.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Pirkanmaan hyvinvointialue ryhtyy ainakin seuraaviin toimenpiteisiin:

- Laaditaan selvitys eri tavoin vammaisten lasten ja vanhempien palvelutarpeista Pirkanmaan hyvinvointialueella.
- Perustetaan kehitysvammaerityisen lastensuojelun sosiaalityöntekijän virka.
- Parannetaan kehitysvammaisten vanhempien lasten kotona asumisen mahdollisuuksia kehittämällä räätälöityjä arjen tukipalveluita.
- Kehitetään koti- ja asumispalveluratkaisuja kehitysvammaisille lapsille ja nuorille, joilla on samanaikaisesti lastensuojelun tarve.
- Koulutetaan neuvolan ja muiden lapsiperheiden palveluiden henkilöstöä kehitysvamma-asioissa.

Tampereella 25.11.2024

Kukka Kunnari ja Minna Minkkinen, vasemmistoliitto

Lähteet:

1. THL: [Kehitysvammainen lapsi lastensuojelun asiakkaana](#)
2. THL: [Vammainen henkilö vanhempana](#)
3. [Lapsiasiavaltuutetun lausunto kehitysvammaisten asumisen ohjelman valtakunnallisesta suunnitelmasta](#)